

disse forskjellige Livsvilkaar. Det viser sig altsaa, at det er Mænd, der i denne Green af deres Videnskabs Omraade maae være fortrolige med særdeles mange Forhold. Nu havde vi indtil sidste Sommer to fast ansatte mathematikkundige Directeurer og en fungerende Directeur. De ere Allesammen paa eengang gaaede bort, saaledes som omtalt i Betænkningen, saavidt jeg erindrer, og det er ganske vist noget betænkeligt for Anstalten, at det var nødvendigt at give slip paa erfarne Mænd i den Retning. Nu har man ansat to nye Mænd, der sandsynligviis ere flinke Mænd som Mathematikere, men det er meget tvivlsomt, hvorvidt de have kunnet tiltræde deres Stilling med den Indsigt i Forholdene, som i det Hele maa ansees for nødvendig. Det er sandsynligt, at de kun kunne erhverve sig denne Indsigt efter en længere Tids Forløb, men skulle de have nogen særegen Opfordring til at søge at uddanne sig i den Retning, hvori de skulle virke, saa maa denne Opfordring ligge deri, at de stærkere drages til Anstalten, og at der gives dem Ud-sigt til, at deres Stilling kan blive saaledes, at de faae en passende Løn for deres Virksomhed. Men dette forekommer mig nu ikke at ligge i den Plan, der her er forelagt for os. Gjennem Forretningsføreren skulle de modtage Calculatorens Beregninger, og dersom de ikke inden 48 Timer erklære sig derom, saa betragtes det fra Anstaltens Side, som om de ere gaaede ind paa Sagen, og saa handles der derefter. Men sæt, at det var en Forretningsforsømmelse fra deres Side, at de 48 Timer bleve overfredne, ja, ganske vist bliver Forretningen udført med passende Hurtighed, men hvor er Soliditeten, hvor er Garantien? Endvidere siger Instruxen, at de noigtig skulle holde Bog over alle de ved Anstalten tegnede Forskrifter i Genhold til Fortegnelserne osv., men det, som de skulle indføre i disse Bøger, tilsendes dem ved egentlige skriftlige Meddelelser fra Anstalten og i dobbelte Exemplarer, hvoraf de skulle sende det ene tilbage. Men maa nu ikke denne Maade at føre Bøger og Regnskab paa lede til uendelig meget Arbejde? Dersom derimod de mathematikkundige Directeurer havde deres Protocol

paa selve Anstalten, og en af dem velvillig enten hver Uge eller hver Maaned eller en af dem stadig mødte paa Anstalten og overtog de vigtigste af de Forretninger, man nu vil tillægge Calculatoren og umiddelbart indførte Materialet i sine Bøger, saa slap man for et meget væsentligt Skriverseri og for dette Om-svøb med disse dobbelte Fremstillinger og Frem-sendelser frem og tilbage, og man vilde derved faae dem til mere og mere at følge den daglige Virksomhed og de daglige Forhold paa Anstalten, og de vilde altsaa blive nøiere fortrolige med den hele Virksomhed. Gjennem dette forøgede Arbejde kunde der da gives dem en passende Erstatning ved en forøget Løn, hvorved man selvfølgelig ogsaa drog dem nøiere til den Anstalt, de skulde tjene. Der maa jo nemlig lægges overordentlig Vægt paa, at vi ikke for pludseligt eller for tidt skifte mathematikkundige Directeurer. Vi skulle jo hvert 5te Aar have en Døjførelse af en meget betydningsfuld Art, og hvad om nu pludseligt saadan honorerede Mænd, der ligesom ere en af deres Colleger, nemlig Calculatoren underordnede — formelt staae de naturligviis ikke under ham, men Forholdet kan udvikle sig paa en saadan Maade, at Calculatoren ofte i væsentlig Grad kan være dem til Ulempe — pludselig tage deres Afsted. Dersom vi nu imidlertid sørgede for, at disse Mænd droges til Anstalten i stærkere Grad, saa vilde vi ikke risikere, at de umiddelbart, før de skulde fremstaae denne femaarige Døjførelse, sagde Farvel til det Hele. Vel siger Loven, at Materialet skal være lagt saaledes tilrette, at Døjførelsen til enhver Tid kan staaes tilveie i Løbet af 6 Maaneder, men hvem kan garantere dette, naar de pludselig gaae bort fra deres Virksomhed; thi naar de blot have udført deres Arbejde, omtrent saaledes som Loven foreskriver, saa er der Intet mod deres Virksomhed at sige. Søg spørger da: Vil en ny Mand saa kunde overtage deres Arbejde og gjøre, hvad Loven kræver? Søg fremfører dette kun for at vise Vigtigheden af at give de mathematikkundige Directeurer en noget fastere Stilling, og det tror jeg, at vi ikke